

Informacija staršem in učencem

NEUPRAVIČENO SLIKOVNO FOTOGRAFIRANJE IN SNEMANJE

Se ti je že zgodilo, da te je nekdo fotografiral ali snemal, pa s tem nisi soglašal ali si celo kasneje izvedel za to? Morebiti je to celo objavil na družbenih omrežjih? Se je tudi vam že zgodilo, da je na plaži ali ob bazenu kdo fotografiral vašega otroka? Kaj ste storili, ste to dopustili ali pristopili k njemu in zahtevali, naj fotografijo izbriše? Ali pa ste bili morda na drugi strani – navdušen fotograf, ki slika panoramske posnetke plaže, pa vam je bilo neprijetno, da si ne bi kdo mislil, da ste perverznej? Kaj je dovoljeno in kaj ne?

Za kaznivo dejanje *neupravičeno slikovno snemanje* po Kazenskem zakoniku gre, če oseba neupravičeno slikovno snema ali naredi slikovni posnetek drugega ali njegovih prostorov brez njegovega soglasja in pri tem občutno poseže v njegovo zasebnost ali kdor tako snemanje neposredno prenaša tretji osebi ali ji tak posnetek prikazuje ali kako drugače omogoči, da se z njim neposredno seznanijo. Storilca se **kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.**

(Foto: Thinkstock)

Pri neupravičenem slikovnem snemanju gre torej za poseg v posameznikovo zasebnost v okviru dela, gibanja, zadrževanja in podobno, vendar policisti izpostavljajo, da vsako fotografiranje še ne pomeni občutnega posega v zasebnost. Ključna elementa tega kaznivega dejanja sta snemanje brez soglasja prizadetega posameznika in občuten poseg v njegovo zasebnost, ki pa je zelo abstrakten pojem. Zato se preverja v vsakem konkretnem postopku posebej, odvisno od okoliščin, v katerem je bilo nezakonito dejanje storjeno. Fotografirana oseba mora biti na posnetku tudi prepoznavna. **Policisti preverjajo vsak prijavljen konkretni primer posebej.**

Pri otrocih je meja dopustnega ravnanja nižja

Pri varstvu zasebnosti otrok pa slikovno snemanje brez privolitve staršev oziroma skrbnikov že lahko predstavlja občuten poseg v zasebnost otrok. Otrokove pravice so namreč bolj varovane, meje še dopustnega ravnanja pa zato nižje.

Pregon tega kaznivega dejanja se začne na predlog oškodovanca oz. starša, skrbnika, zakonitega zastopnika ..., če je oškodovanec otrok. Osvadba se lahko poda državnemu tožilcu, policiji ali sodišču, na kateri koli policijski postaji ali oddelku policije, kjer je delo ali dežurstvo praviloma organizirano in poteka 24 ur na dan, na interventni številki 113 ali na spletni strani policije oz. pisno ali v elektronski obliki.

Če se pri snemanju ali fotografiranju pojavi element spolnosti oz. storilec koga fotografira ali snema v takšni življenjski situaciji, ki bi zanj pomenila grob poseg v njegovo intimo, življenje in bivanje ali pa npr. pridobiva, proizvede ali razširi gradivo s spolnimi zlorabami otrok, pa policisti preverijo razloge za sum, da je bilo storjeno kaznivo zoper spolno nedotakljivost.

Vsako fotografiranje v javnosti ni nujno nezakonito. Je pa pravica do zasebnosti zagotovo osebna in človekova pravica ter varovano področje posameznika, ki lahko sam določi, kdaj, kako in v kakšni meri bodo informacije o njem posredovane drugim, še pojasnjujejo policisti.

(Foto: Thinkstock)

Ljudem, ki zaznajo sum nezakonitega snemanja ali fotografiranja, zato svetujejo, naj o tem obvestijo policijo. Ta bo vsako naznanilo preverila in ugotavljala, ali je bil z ravnanjem posameznika kršen zakon. Nikoli se namreč ne ve, kakšen je interes takega posameznika in kdaj lahko nedolžno dejanje postane nezakonito.

Prepoved snemanja in uporabo posnetkov, s katerimi se posega v osebne pravice posameznika, lahko oškodovanec na sodišču zahteva tudi v skladu z obligacijskim zakonikom, da se prepreči takšno dejanje in odstrani njegove posledice.

Policija se odzove na vsako obvestilo o sumu kaznivega dejanja, v katerem je udeležen otrok. Vsak primer se obravnava individualno, podrobna in natančna preiskava primera pa policiste usmerja k ugotovitvam, ali gre v posameznem primeru za kaznivo dejanje in za katero.

Policisti pridobivajo potrebne in pomembne informacije tudi s strani oseb, ki bi lahko podale konkretne opise dejanj, podale opise oseb ipd. In prav zato apelirajo na javnost, da so za uspešno preiskavo dejanja pomembne tudi osebe, ki so se zadrževale na kraju dejanja, videle in slišale ali celo pomagale otroku. Odrasli naj se ne umikajo v anonimno prijavljanje ali anonimno podajanje relevantnih informacij, temveč naj s svojo aktivno vlogo postanejo glas otroka.

Pazite, kaj objavljate na družbenih omrežjih

Odveč naj ne bo tudi previdnost pri objavi fotografij na računalniških medijih, predvsem pa na spletnih družbenih omrežjih in nadzor staršev nad otroki.

Danes, v dobi moderne tehnologije, interneta in priljubljenosti številnih družbenih omrežij, so fotografije, ki jih objavite, namreč lahko dostopne in brez ustrezne zaščite jih na svoj računalnik lahko naloži marsikdo.

Zbrala in pripravila:

Andreja Flerin Majcen, svetovalna služba